

Uchwała Nr
Rady Gminy w Mieścisku z dnia
w sprawie:
przyjęcia „Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych” na rok 2009.

Na podstawie: art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /t. j. Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z 2001r. ze zm./ oraz w związku z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 70, poz. 473 z 2007r. ze zm. /.

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” na rok 2009 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mieścisko.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2009r. i podlega ogłoszeniu na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy i wsiach sołeckich.

Przygotowała:
Z-ca Przewodniczącego
GKRPA:
Anna Twardowska

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Preambuła

Rozdział I

Podstawowe problemy alkoholowe.

Rozdział II

Cel ogólny

Rozdział III

Diagnoza stanu problemów alkoholowych.

ROZDZIAŁ IV

Lokalna lista zasobów – podmioty przewidziane do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział V

Realizacja zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Rozdział VI

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych.

Rozdział VII

Źródła finansowania i zasady finansowania.

Rozdział VIII

Postanowienia końcowe.

P R E A M B U Ł A

Mieszkańcy Unii Europejskiej wypijają – zgodnie z badaniami statystycznymi - najwięcej alkoholu na świecie. Dorosły Europejczyk spożywa średnio 11 litrów czystego (tzn. 100%) alkoholu. Szacuje się, że ok. 5 % mężczyzn i 1 % kobiet to osoby uzależnione od alkoholu. Wbrew obiegowym opiniom Polacy nie znajdują się w czołówce europejskiej, jeśli chodzi o ilość spożywanego alkoholu. W grupie 53 państw Polska zajmuje 29 miejsce. W 2005 roku mieszkańcy Polski wypijali średnio (w przeliczeniu na jedną osobę) 7,97 litra czystego alkoholu.

Polscy konsumenci preferują napoje spirytusowe (47 % wszystkich wypijanych alkoholi to alkohole mocne). Drugie miejsce w strukturze spożywanych napojów alkoholowych zajmuje piwo (45%), trzecie zaś – wino (9%). Od lat, niezależnie od poprawy zaopatrzenia rynku i stosowanych strategii marketingowych, wino nie cieszy się większym zainteresowaniem Polaków.

Nie wszyscy Polacy piją. Około 16% dorosłych mieszkańców Polski deklaruje abstynencję, przy czym osób niepijących jest coraz więcej wśród kobiet (aktualnie 23%), a coraz mniej mężczyzn (8%). Odsetek abstynentów od kilku lat utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie. Mężczyźni piją średnio 3,5 raza więcej alkoholu niż kobiety.

Picie alkoholu jest najbardziej rozpowszechnionym środkiem psychoaktywnym wśród nastolatków. Młodzież preferuje piwo. W ciągu ostatnich lat spada liczba nieletnich abstynentów, wzrasta zaś częstotliwość picia oraz ilość jednorazowo wypijanego przez młodzież alkoholu. Po gwałtownym wzroście spożywania alkoholu przez nieletnich w latach 1989-2000, w roku 2005 zaobserwowano zatrzymanie się tendencji wzrostowej, choć – niezależnie od tego – wzrasta liczba pijących alkohol dziewcząt i młodych kobiet. Konsumpcja alkoholu przez polską młodzież kształtuje się na średnim poziomie w porównaniu z resztą Europy. Około 30% nastolatków przyznaje się do regularnego spożywania alkoholu, 27% 17-latków upiło się w ciągu 30 dni przed badaniem, a tylko 4% to abstynenci.

Posługując się wskaźnikami europejskimi oraz wynikami polskich badań społecznych można oszacować liczbę osób uzależnionych w Polsce na ok. 860 tys. (w tym 707 tys. to mężczyźni a 153 tys. to kobiety), zaś pijących ryzykownie i szkodliwie na ok. 4 mln!

Szacunki dotyczą wyłącznie osób pełnoletnich.

Wielkość i struktura spożycia

Spożycie alkoholu w litrach na jednego mieszkańca (według GUS):

Lata	Spożycie w litrach na jednego mieszkańca				
	Wyroby spirytusowe (100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100% alkohol	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100% alkohol
1992	3,5	7,6	0,91	38,6	2,12
1993	3,8	7,5	0,90	33,0	1,82
1994	3,8	6,9	0,83	36,4	2,00
1995	3,5	6,8	0,82	39,0	2,15
1996	2,9	10,3	1,24	42,8	2,35
1997	2,8	12,8	1,54	49,8	2,74
1998	2,4	13,7	1,64	54,1	2,98
1999	2,1	13,6	1,63	60,1	3,31
2000	2,0	12,0	1,44	66,9	3,68
2001	1,7	10,6	1,27	66,5	3,66
2002	1,7	11,2	1,34	70,7	3,89
2003	2,4	11,3	1,36	74,8	4,10
2004	2,5	10,6	1,27	82,0	4,51
2005	2,5	8,6	1,03	80,7	4,44
2006	2,7	9,1	1,09	90,8	5,0

Wino i miody pitne zawierają 12% alkoholu; piwo zawiera 5.5% alkoholu

Średnio na 1 mieszkańca w litrach 100% alkoholu:

1995 - 6,47 litra	1996 - 6,49 litra	1997 - 7,08 litra
1998 - 7,02 litra	1999 - 7,04 litra	2000 - 7,12 litra
2001 - 6,63 litra	2002 - 6,93 litra	2003 - 7,86 litra
2004 - 8,28 litra	2005 - 7,97 litra	2006 - 8,79 litra

Struktura spożycia napojów alkoholowych w procentach w przeliczeniu na 100% alkohol w latach 2000-2006

	2000 rok	2001 rok	2002 rok	2003 rok	2004 rok	2005 rok	2006 rok
Wyroby spirytusowe	28,3%	25,8%	24,5%	30,5%	30,2%	31,4%	30,7
Wino i miody pitne	20,2%	19,2%	19,4%	17,3%	15,3%	12,9%	12,4
Piwo	51,5%	55,0%	56,1%	52,2%	54,5%	55,7%	56,9

Obliczenia: PARPA na podstawie danych GUS

Przyjmuje się założenie, iż w jednym litrze:

1. piwa zawartych jest 5,5% alkoholu,
2. wina (miodu pitnego) zawartych jest 12% alkoholu.

Produkcja wybranych napojów alkoholowych w latach 2003 – 2006 (w tys. hl.)

	2003	2004	2005	2006
Wódka czysta	796	869	790	833
Piwo	28.622	31.851	31.394	34.084
Wina gronowe	248	200	205	166

Dostawy wyrobów alkoholowych na zaopatrzenie kraju 2002–2006 (w tys. hl.)

Lata	miesiące	Wódki, likiery i inne napoje alkoholowe*	Wina i miody pitne	Piwo
2002	I – XII	659	3012	26759
2003	I – XII	922	4351	28583
2004	I – XII	984	4052	31325
2005	I - XII	951	3295	30855
2006	I-XII	1024	3491	34682

*w przeliczeniu na 100% alkohol

Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi umożliwiła lepszą realizację zarówno działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jak i środki na realizację tych zadań oraz podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. W art. 4¹ określa się, że „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy”. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a szczególności ochronę przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. (skreślony),
5. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
6. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 [1] i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

7. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Dokumentem – który oprócz ustawy – stanowi prawną podstawę podejmowanych działań, jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wchodzący w skład strategii rozwiązywania problemów społecznych, corocznie uchwalany przez Radę Gminy (art.4 ust. 2). Zadania związane z prowadzeniem działań profilaktycznych i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należą do zadań własnych gminy. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które będą realizowane w 2009 roku.

ROZDZIAŁ I PODSTAWOWE PROBLEMY ALKOHOLOWE

Według Światowej organizacji zdrowia (WOH) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko niesie za sobą palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu. Choroby występujące na tle nadużywania alkoholu to przede wszystkim nadciśnienie tętnicze, choroby wątrobowe, niektóre typy nowotworów, zaburzenia psychiczne, zwłaszcza o charakterze depresyjnym i lękowym.

Nadużywanie alkoholu jest przyczyną uszkodzeń ciała i śmierci w wyniku wypadków, przemocy, zatruc, samobójstw. Corocznie – z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu – umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio piciem alkoholu.

Spożywanie alkoholu przez młodzież upośledza czynności poznawcze - koncentrację uwagi, zapamiętywanie, uczenie się, rozwój kontroli emocji, powoduje podejmowanie zachowań ryzykownych, groźnych dla życia i zdrowia, zakłóca proces rozwojowy, może spowodować spowolnienie wzrostu i zaburzenia hormonalne. W całej Europie picie alkoholu jest odpowiedzialne za 1/4 wszystkich nagłych zgonów młodych ludzi pomiędzy 15 a 29 rokiem życia.

Szkody związane ze spożywaniem alkoholu – choroby, wypadki, przestępstwa, straty w gospodarce – kosztują państwa europejskie około 125 miliardów euro rocznie, co równa się 1,3% PKB. Koszt leczenia chorób spowodowanych przez alkohol został wyceniony w 2003 roku na 17 mld euro. Dodatkowe 5 mld euro wydaje się w Unii Europejskiej na leczenie i zapobieganie szkodliwemu używaniu alkoholu i uzależnieniu.

Problemy społeczne spowodowane alkoholem dotyczą:

- pijącej jednostki (m.in. bezrobocie, samobójstwa, skrócenie długości życia osób uzależnionych o 10-20 lat, zaburzenia rozwoju psychofizycznego i kariery edukacyjnej nastolatków, bezdomność i włóczęgostwo,)
- życia rodzinnego (m.in. kłótnie, przemoc, niechciane ciążę, demoralizacja, dewiacje seksualne, zubożenie, rozkład rodziny, zaburzenia emocjonalne i psychosomatyczne u dzieci i innych członków rodziny itp.),
- środowiska pracy (m.in. absencja - większa o ok. 30%, 30-70% spadek wydajności, pogorszenie jakości, 2-3 krotnie większa wypadkowość),
- naruszenia prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe (przestępczość - ok. 25% ogólnej liczby, prowadzenie pojazdów - ok. 20% wypadków, zachowania w miejscach publicznych m.in. agresja, wybryki pseudokibiców itp.)
- przestępstw i wykroczeń związanych z obrotem alkoholem (nielegalna produkcja, import, sprzedaż napojów alkoholowych, sprzedaż alkoholu nieletnim i nietrzeźwym, zabroniona prawem reklama, kryptoreklama).

Problemy zdrowotne dotyczą zarówno zdrowia fizycznego jak i psychicznego. Wśród nich istotną rolę odgrywa uzależnienie od alkoholu, które można określić jako stan psychiczny i fizyczny, wynikający ze współdziałania organizmu i alkoholu. Stan ten charakteryzuje się zmianami w zachowaniu i innymi następstwami, w tym zawsze przymusem (trudną do odparcia chęcią) ciągłego lub okresowego używania alkoholu po to, aby doświadczyć psychicznych efektów jego działania lub aby uniknąć przykrych objawów wynikających z jego braku. Człowiek może uzależnić się równolegle od alkoholu i innych środków (spożywanych, wdychanych czy przyjmowanych w formie zastrzyków). Rozpoznawanie uzależnienia od alkoholu należy opierać na analizie powiązanych ze sobą i powtarzających się objawów. Jednocześnie konieczne jest uwzględnienie wpływu czynników wewnętrznych i zewnętrznych, stopnia nasilenia objawów oraz częstości ich występowania. Prawdłowo postawiona diagnoza zespołu uzależnienia od alkoholu musi więc być wypadkową objawów somatycznych, psychicznych i społecznych, występujących w ramach określonego kręgu kulturowego.

Lektury:

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Działanie alkoholu na organizm.

Alkohol etylowy jest cieczą lżejszą od wody, przezroczystą, o charakterystycznej woni i piekącym smaku. W normalnych warunkach występuje w organizmie człowieka jako alkohol fizjologiczny, w stężeniu nie

przekraczającym 0,15 promila. Wchłanianie rozpoczyna się natychmiast po wprowadzeniu alkoholu do organizmu, już w jamie ustnej.

Szybkość wchłaniania zależy m. in. od tempa przesuwania się treści pokarmowych z żołądka do dwunastnicy i jelit, a także od zawartości tłuszczu w pożywieniu. Jelita są miejscem, gdzie najwięcej alkoholu przenika do krwi, natomiast największe jego stężenie występuje w ślinie, moczu, krwi, żółci i płynie mózgowo-rdzeniowym. Do maksymalnego stężenia alkoholu we krwi dochodzi po upływie około 1-1,5 godziny od chwili jego spożycia. Proces metabolizowania alkoholu przebiega wolniej niż proces jego wchłaniania.

Polskie prawo definiuje:

stan po użyciu alkoholu, gdy stężenie alkoholu we krwi wynosi od 0,2 do 0,5 promila (lub rejestruje się obecność alkoholu w wydychanym powietrzu na poziomie od 0,1mg do 0,25 mg w 1 dm³).

stan nietrzeźwości, gdy stężenie alkoholu we krwi wynosi powyżej 0,5 promila (lub rejestruje się obecność alkoholu w wydychanym powietrzu na poziomie powyżej 0,25 mg w 1dm³).

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (z późniejszymi zmianami.)

Dla oceny stanu trzeźwości ważna jest umiejętność szacunkowego obliczenia poziomu stężenia alkoholu we krwi. W tym celu można posłużyć się następującymi wzorami:

x g 100% alkoholu Dla mężczyzn = ----- waga ciała(w kg) x 70%
x g 100% alkoholu Dla kobiet = ----- waga ciała(w kg) x 60%

Przy czym 10g czystego, 100% alkoholu (1 standardowa porcja alkoholu) zawarte jest: w ok.

250 ml piwa o mocy 5%, w ok. 100 ml wina o mocy 12% oraz w ok. 30 ml wódki o mocy 40%.

W zależności od stężenia alkoholu we krwi występują określone objawy zatrucia alkoholem:

stężenie	objawy
od 0,3 do 0,5 promila	Nieznaczne zaburzenia równowagi oraz euforia i obniżenie krytycyzmu, upośledzenie koordynacji wzrokowo-ruchowej oraz zaburzenia widzenia
do 0,7 promila	Zaburzenia sprawności ruchowej (niezauważalne osłabienie refleksu), nadmierna pobudliwość i gadatliwość, a także obniżenie samokontroli oraz błędna ocena własnych możliwości, które często

	prowadzą do fałszywej oceny sytuacji
do 2 promili	Zaburzenia równowagi, sprawności i koordynacji ruchowej, obniżenie progu bólu, spadek sprawności intelektualnej (błędy w logicznym rozumowaniu, wadliwe wyciąganie wniosków itp.) pogłębiający się w miarę narastania intoksykacji alkoholowej, opóźnienie czasu reakcji, wyraźna drażliwość, obniżona tolerancja, zachowania agresywne, pobudzenie seksualne, wzrost ciśnienia krwi oraz przyspieszenie akcji serca.
do 3 promili	Zaburzenia mowy (mowa bełkotliwa), wyraźne spowolnienie i zaburzenia równowagi, wzmożona senność, znaczne obniżona zdolność do kontroli własnych zachowań
do 4 promili	Spadek ciśnienia krwi, obniżenie ciepłoty ciała, osłabienie lub zanik odruchów fizjologicznych oraz głębokie zaburzenia świadomości prowadzące do śpiączki
powyżej 4 promili	Głęboka śpiączka, zaburzenia czynności ośrodka oddechowego i naczyniowo-ruchowego, możliwość porażenia tych ośrodków przez alkohol.

ROZDZIAŁ II

CEL OGÓLNY

Zawarte w programie działania mają na celu ograniczenie rozmiaru negatywnych skutków picia alkoholu. Z jednej strony są to działania profilaktyczne, których głównym celem jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, z drugiej działania na rzecz rozwiązywania i zmniejszania istniejących problemów oraz poprawa zdrowia mieszkańców Gminy Mieścisko poprzez propagowanie zdrowego stylu życia bez uzależnień, kształtowanie postaw odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.

R O Z D Z I A Ł III

DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Gmina Mieścisko (woj. wielkopolskie), usytuowana w północno-wschodniej części Pojezierza Gnieźnieńskiego, zajmuje obszar 135,62 km². Od północy i zachodu graniczy z gminą Wągrowiec, od wschodu z gminą Janowiec Wielkopolskie, a od południa z gminami Skoki i Kłecko. Gmina Mieścisko liczy ogółem 6064 mieszkańców (stan na dzień 31.12.07r.). Struktura ludności przedstawia się następująco:

Tabela 2. Wielkość populacji i zmiany w czasie.

Rok	Liczba ludności	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
1998	5924	95	63	32
1999	5927	60	61	1
2000	5934	78	61	17
2001	5950	77	49	28
2002	5965	81	51	30
2003	5970	66	60	6
2004	5992	80	43	37
2005	6000	71	42	26
2006	6032	87	61	26
2007	6064	85	47	38

* Podstawa: Dane UG Mieścisko

Jak widać z umieszczonej wyżej tabeli liczba mieszkańców w Gminie systematycznie rośnie. Dzieje się tak dzięki ciągle dodatniemu przyrostowi naturalnemu.

Struktura wiekowa

Poniższa tabela przedstawia populację Gminy w rozbiciu na grupy wiekowe uwzględniając płeć (stan na 15.09.2008r.)

Tabela 3. Populacja Gminy w rozbiciu na grupy wiekowe z uwzględnieniem płci.

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-14 lata	1146	573	573
15-19 lat	514	276	238
20-29 lat	1079	549	530
30-39 lat	850	437	413
40-49 lata	761	398	363
50-59 lat	805	418	387
60-69 lata	465	215	250
70 – powyżej	468	184	284
Razem	6088	3050	3038

1. Oświata na terenie Gminy (stan na dzień 01.09.08r.)

Tabela Nr 1. Liczba dzieci

SP Mieścisko	370
SP Popowo Kościelne	93
Gimnazjum	248
Przedszkole Mieścisko	95

2. Związki wyznaniowe działające na terenie Gminy Mieścisko:

a) Kościół Rzymsko-Katolicki prowadzony przez:

- Parafię pw. Św. Michała Archanioła w Mieścisku,
- Parafię pw. Św. Anny w Podlesiu Kościelnym,
- Parafia pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Gołaszewie,
- Parafię pw. Św. Andrzeja Boboli,
- Parafię pw. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny

3. Stan bezrobocia

Tabela Nr 2.

Gmina Mieścisko	31.12.05r.	31.12.06r.	31.12.07r.
Liczba bezrobotnych ogółem	536	430	361
Zarejestrowani z prawem do zasiłku	92	82	63
Zarejestrowani bez prawa do zasiłku	444	348	298
Powiat wągrowiecki	31.12.05r.	31.12.06r	31.12.07r.
Liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych	149	113	113

4. W gminie zarejestrowanych są 272 podmioty gospodarcze.

5. Świadczenia społeczne.

Tabela Nr 3.

Gmina Mieścisko	31.12.05r.	31.12.06r.	31.12.07r.
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej GOPS	180	187	163
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej GOPS, które zostały objęte pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny	13	8	17

Powody przyznania pomocy

Tabela Nr 4.

Powód trudnej sytuacji materialnej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinie	
	31.12.06r.	31.12.07r.	31.12.06r.	31.12.07r.
ubóstwo	145	132	620	576
bezrobocie	134	111	587	523
niepełnosprawność	76	72	292	262
długotrwała lub ciężka choroba	17	30	56	105
bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego	85	154	363	628
w tym:	18	23	88	107
rodziny niepełne				
rodziny wielodzietne	25	28	178	194
alkoholizm	8	17	35	82
przemoc w rodzinie	2	1	7	1
trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	10	5	53	26

6. Szacunkowe dane dot. populacji, w której występują różne kategorie problemów alkoholowych.

Dane opracowane na podstawie statystyk Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dot. populacji osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych

Tabela Nr 5.

		Polska - 38,6 mln	Mieścisko
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% całej populacji	ok. 800 tys.	ok. 121 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice, rodzeństwo)	ok. 4% całej populacji	ok. 1,5 mln osób	ok. 242 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% całej populacji	ok. 1,5 mln osób	ok. 242 osób
Osoby pijące szkodliwie, nie uzależnione od alkoholu	ok. 5-7% całej populacji	ok. 2-2,5 mln osób	ok. 303-424 osób

7. Nietrzeźwość w miejscach publicznych a przestępstwa i wykroczenia.

Dane statystyczne dot. Gminy Mieścisko za okres od 01.01.08r. do 31.10.08r. – źródło - Zespół Dzielnicowych w Mieścisku.

Tabela Nr 6.

Liczba interwencji domowych w związku z nadużywaniem alkoholu	26
„Niebieskie Karty”	18
Interwencje w miejscach publicznych	18
Nietrzeźwi kierowcy	20
Wnioski o leczenie odwykowe	12
Osoby nietrzeźwe zatrzymane w PDOZ (pomieszczenie dla osób zatrzymanych)	6

8. Rynek alkoholowy na terenie Gminy Mieścisko

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - stan na 31.12.2007r.

Tabela Nr 7.

	ogółem	do 4,5 % oraz na piwo	od 4,5 % do 18 %	powyżej 18 %
1. Detal	25	25	18	12
2. Gastronomia	8	8	5	4
R a z e m	33	33	23	16

9. Ocena podstawowych uwarunkowań zjawiska alkoholizmu na terenie Gminy Mieścisko na podstawie wyżej przedstawionych danych.

Podstawowe uwarunkowania zjawiska alkoholizmu to:

- utrzymujące się wysokie bezrobocie związane z likwidacją zakładów pracy lub zmniejszaniem zatrudnienia,
- pogarszająca się sytuacja ekonomiczna rodzin oraz brak perspektyw zmian na lepsze,
- demoralizacja młodzieży poprzez zatraćanie funkcji instytucji rodziny, brak pozytywnych wzorców zachowań.

Reasumując zauważyć należy, iż osoby bezrobotne częściej sięgają po alkohol w miarę zwiększania się zasobów wolnego czasu, ograniczenia wśród tych osób obowiązków zawodowych i społecznych. Wzmagają się problemy i kłopoty oraz narasta niezadowolenie związane z brakiem stabilizacji życiowej, a zwłaszcza finansowej. Zwłaszcza w rejonach popegeerowskich są to sytuacje szczególnie dotkliwe, z którymi ci ludzie nie potrafią sobie poradzić.

10. W 2007 roku do Komisji wpłynęło 16 wniosków o wszczęcie postępowania celem skierowania osób na leczenie w zakładzie leczenia odwykowego:

- Komisariat Policji w Skokach - 7 wniosków,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku - 0 wniosków,
- Rodziny - 7 wniosków,
- Kuratorzy Sądu Rejonowego w Wągrowcu - 2 wnioski,
- Zakłady pracy - 0 wniosków.

Zespół ds. leczenia GKRPA w Mieścisku realizujący zadania dot. motywacji osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego odbył 7 spotkań.

GKRPA skierowała do Sądu 13 wniosków o zobowiązanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.

ROZDZIAŁ IV

LOKALNA LISTA ZASOBÓW - PODMIOTY PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieścisku.
2. Punkt Konsultacyjno-Edukacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym w Mieścisku i Popowie Kościelnym.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku.
4. Placówki oświatowe (Gimnazjum i Szkoła Podstawowa w Mieścisku oraz Szkoła Podstawowa w Popowie Kościelnym).
5. Świetlica Środowiskowa w Mieścisku
6. Świetlice wiejskie działające na terenie Gminy.
7. Komisariat Policji w Skokach Zespół Dzielnicowych w Mieścisku.
8. Grupa samopomocowa AA „Rybak” w Mieścisku.
9. Ośrodek Zdrowia Lekarzy Rodzinnych w Mieścisku.

ROZDZIAŁ V

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. W zakresie zwiększania pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu :
 - prowadzenie Punktów Konsultacyjno-Edukacyjnych dla Osób z Problemem Alkoholowym (alkoholicy, ich żony, rodzice i dzieci) w Mieścisku i Popowie Kościelnym,
 - finansowanie kosztów bieżącej działalności w/w Punktów,
 - podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego:

- a) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,
- b) kompletowanie materiałów dowodowych o osobach uzależnionych,
- c) prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi i uzależnionymi od alkoholu oraz członkami ich rodzin,
- d) kierowanie osób uzależnionych na badanie do biegłych sądowych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

- sfinansowanie lub dofinansowanie szkoleń zwiększających kompetencje osób pomagających osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- współpraca z Poradniami Leczenia Uzależnień w Wągrowcu oraz Wojewódzkim Szpitalem dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Gnieźnie i Zakładem Leczenia Uzależnień w Charcicach,
- współpraca z Sądem Rejonowym w Wągrowcu, kuratorami sądowymi oraz Komisariatem Policji w Skokach,
- rozpowszechnienie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy w przypadku choroby alkoholowej.

2. W zakresie udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- podejmowanie skutecznych interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, których głównym powodem jest nadużywanie alkoholu przez członka rodziny, przy ścisłej współpracy z Policją, GKRPA, Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Ośrodkiem Zdrowia Lekarzy Rodzinnych i Świetlicą Środowiskową w Mieścisku,
- udostępnianie bezpłatnych porad psychologicznych i prawnych w ramach Punktów Konsultacyjno-Edukacyjnych dla Osób z Problemem Alkoholowym i Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- prowadzenie świetlicy środowiskowej w Mieścisku,
- sfinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie diagnozowania przemocy w rodzinie oraz pomocy ofiarom przemocy,
- organizowanie wypoczynku z programem profilaktyki uzależnień dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

3. W zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- organizowanie oraz dofinansowanie konkursów, pokazów oraz różnych form zajęć służących poznawaniu zagrożeń związanych z alkoholizmem i innymi uzależnieniami,
- sfinansowanie posiłków regeneracyjnych dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych w placówkach oświatowo-wychowawczych, w tym świetlicy środowiskowej w Mieścisku,

- profilaktyka szkolna w dziedzinie alkoholizmu w tym zakup materiałów niezbędnych do przeprowadzania nowoczesnych programów profilaktycznych w szkołach podstawowych i gimnazjum /wg zapotrzebowania dyrektorów szkół oraz dofinansowanie różnych form zajęć sportowych stanowiących integralną część programu profilaktycznego,
 - dofinansowanie i organizowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych dla pedagogów, nauczycieli i wychowawców,
 - propagowanie pozytywnych wzorców zachowań i zdrowego trybu życia poprzez wspieranie, organizowanie i finansowanie imprez i akcji bezalkoholowych, takich jak: konkursy i happeningi profilaktyczne, festyny trzeźwościowe, pikniki itp.,
 - wspieranie lokalnych działań w zakresie działań o treściach zdrowotnych i profilaktycznych,
 - włączanie się w ogólnopolskie i regionalne kampanie mające na celu zapoznanie społeczeństwa z prawnymi regulacjami z zakresu problematyki alkoholowej,
 - finansowanie umów na realizację zadań z zakresu profilaktyki przeciwdziałania alkoholizmowi z podmiotami związanymi i niezwiązanymi z budżetem Gminy,
 - zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (np. broszury, ulotki, plakaty).
- 4. W zakresie wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:**
- dotacje lub inne formy wspomagania mogą być przyznawane instytucjom, stowarzyszeniom i osobom fizycznym, które spełniają kryteria określone w niniejszym Programie i realizują zgodnie ze swoim statutem zadania wchodzące w zakres profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 5. W zakresie podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowaniem przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:**
- podejmowanie planowanych działań kontrolnych - 3 kontrole w ciągu roku - i doraźnych (wnioskowanych, zleconych, skargowych lub rozpoznawczych) w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych) w zakresie objętym ustawą, uchwałami Rady Gminy oraz zezwoleniem przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - podejmowanie interwencji w stosunku do osób prawnych i fizycznych łamiących ustawowy zakaz sprzedaży nieletnim i nietrzeźwym oraz na kredyt i pod zastaw,
 - opiniowanie wniosków dot. uzyskiwania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieście.
- 6. W zakresie wspierania zatrudnienia socjalnego – sfinansowanie w razie potrzeby pobytu danej osoby w centrum integracji społecznej.**

ROZDZIAŁ VI

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieścisku przysługuje wynagrodzenie brutto:

a) za udział w posiedzeniu Komisji np. opiniowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opracowanie zapotrzebowania na środki finansowe na realizację w/w programu, organizowanie festynów, happeningu, itp. – w wysokości 50 zł za jedno posiedzenie,

b) za pracę w zespole d/s leczenia (motywowanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia odwykowego) – 100 zł za jedno posiedzenie,

c) za udział w posiedzeniu w sprawie opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - w wysokości 10 zł za jedno posiedzenie, o ile wnioski nie są opiniowane na posiedzeniu, o którym mowa w pkt 1a,

d) za przeprowadzenie kontroli w punkcie sprzedaży napojów alkoholowych - 10 zł za jeden punkt,

e) za pełnienie dyżuru w Punkcie Konsultacyjno-Edukacyjnym dla Osób z Problemem Alkoholowym - 17 zł za jeden dyżur,

f) za sporządzenie informacji o osobie nadużywającej alkoholu - wywiad środowiskowy - 25 zł za jeden wywiad.

2. Wynagrodzenia, o których mowa wypłacane będą na podstawie dokumentacji potwierdzającej wykonanie powyższych czynności (protokoły, notatki rozmów przeprowadzonych z osobami zgłoszonymi lub świadkami, wypełnionym formularzem wywiadu, potwierdzona lista obecności na posiedzeniu).

3. Przeprowadzenie poszczególnych czynności przez członków Komisji wymaga uzgodnienia z Przewodniczącym lub Zastępcą Przewodniczącego GKRPA.

4. Wynagrodzenia wypłacane będą w okresach miesięcznych, w terminie do 10 dni po zakończeniu miesiąca, na podstawie zbiorczych list wypłat.

5. W przypadku delegowania członka Komisji (np. kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych, szkolenia), przysługuje mu dieta i zwrot kosztów przejazdu na zasadach określonych w przepisach dot. zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej.

6. Wypłata należności, o której mowa w pkt 5 następuje na podstawie polecenia wyjazdu służbowego wydanego przez Wójta Gminy Mieścisko.

ROZDZIAŁ VII

ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ.

1. Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, mogą być również zasilane dotacjami z zewnątrz oraz darowiznami sponsorów.
2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego Programu ujmuje się corocznie w planie budżetu Gminy w dziale 851 - ochrona zdrowia, rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.
3. Dysponentem w/w środków jest Wójt Gminy realizujący zadania zgodnie z przyjętym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Uruchomienie środków następuje na podstawie umowy, porozumienia lub zlecenia.
5. Nie przewiduje się finansowania:
 - wynagrodzeń aparatu urzędniczego klubów i stowarzyszeń,
 - wyjazdów zagranicznych, bez względu na cel,
 - programów, które w swoich założeniach uwzględniają zysk,
 - działalności grupy AA, gdyż naruszyłoby to zasady ideowe tego ruchu,
 - indywidualnej pomocy materialnej jakimkolwiek osobom,
 - delegacji dla działaczy lub członków organizacji (z wyjątkiem przypadków oddelegowania na kursy i szkolenia specjalistyczne).
6. Realizacja niniejszego Programu następuje poprzez:
 - finansowanie ofert lub ich zakup od osób prawnych i fizycznych na podstawie umów cywilnoprawnych oraz nadzór nad realizacją tych zadań,
 - tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej do realizacji Programu.

R O Z D Z I A Ł VIII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Koordynację działań związanych z realizacją zadań własnych Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zawartych w niniejszym Programie prowadzi Wójt Gminy Mieścisko.
2. Zobowiązuje się Wójt Gminy do złożenia w terminie do dnia 31 marca 2009 sprawozdania z realizacji niniejszego programu.

